

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:1683

av Jan Lindholm (MP)

Skrotningspremie för gamla kylskåp

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om nyttan med att införa en skrotningspremie för kylskåp.

Bakgrund

De åtgärder som föreslås för att Sverige ska nå de uppsatta målen i klimatarbetet är till stor del fokuserade på transportområdet. Det är inte så konstigt eftersom trafiken är en av de stora källorna till utsläpp av klimatpåverkande gaser tillika det område som erbjuder de största utmaningarna att lösa. Åtgärder behövs emellertid på många olika områden. Många konsumentprodukter är också utsläppskällor, och andra medför onödig energiförbrukning och riskerar därför indirekt att bidra till svårigheterna att nå de uppsatta målen.

Ekonomiska styrmedel för att nå miljö- och klimatmål är något som Miljöpartiet genom åren medverkat till att utveckla. Skatter och avgifter på sådant som förorenar har nu fått stor acceptans och totalförbud på källor som är oacceptabla finns det förståelse för. Nivåer som justeras över tid på väg mot målet är något som näringslivet ofta föredrar; förutsägbarhet är omtyckt från det hållet. Subventioner är å andra sidan mer populära hos slutkonsumenten än hos producenten.

I tider av låg sysselsättning kan det även finnas rent sysselsättningsmässiga fördelar med att genom ekonomiska styrmedel påskynda omställningar och nyinvesteringar som över tid ändå bör genomföras. I IPSS rapport i dagarna påpekas med stor emfas återigen det faktum att åtgärder för anpassning idag är avsevärt mer kostnadseffektiva än att när problemen blivit ohanterliga vidta desperata åtgärder. Det är lönsamt att tänka efter före.

Förslag till åtgärd

Miljöpartister skriver gärna motioner om generella åtgärder men ibland kan det vara bra med konkreta exempel. Jag har därför tidigare skrivit motioner om skrotningspremie för bilar, om pantsystemets potential att utvecklas exempelvis till ett nordiskt system liksom om pant på något så udda som cigarettfimpar.

Ibland går den tekniska utvecklingen väldigt fort, ja ibland kan man tala om tekniska språng. Produkters ekonomiska livslängd rimmar inte alltid med deras tekniska och för konsumenten är det ibland svårt att se värdet av kraftigt sänkta driftkostnader i förhållande till en avskrivning av en gammal investering. Energisparåtgärder kan ofta försvåras av oklarheterna av det totala ekonomiska och miljömässiga resultatet av en investering. När är det bäst att byta bilen är en sådan klassisk fråga liksom lönar det sig att byta till energisnålare fönster?

Konsultföretaget Miljögiraff har på uppdrag av Naturskyddsföreningen undersökt miljöpåverkan av kylar och frysar ur ett livscykelperspektiv. I undersökningen innefattas allt från tillverkning via bruket till återvinningen.

Slutsatsen är att även ett kylskåp som enbart är ett år gammalt blir lönsamt att byta för såväl miljön som klimatet. Det hela låter naturligtvis helt vansinnigt men här kan man uppenbarligen tala om stora framsteg när det gäller produktutveckling.

I ett kort perspektiv är klimat- och miljönyttan inte så tydlig i privatekonomin så för det enskilda hushållet skulle en skrotningspremie på äldre kylskåp förmodligen ha betydelse för benägenheten att göra en nyanskaffning innan det gamla helt slutar att fungera.

Regelverket för en sådan premie borde snabbt kunna arbetas fram av en liten arbetsgrupp med kompetens från Energimyndigheten och Naturvårdsverket, samt varför inte med konsultstöd från SNF liksom medverkan från branschen.

Mot bakgrund av det anförda borde riksdagen ge regeringen till känna att man ser fram emot ett förslag om en skrotningspremie för äldre kylskåp.

Jan Lindholm (MP)